

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
פרשת וארא תשפ"ה

קבלת קהל בתיאום מראש בטל' 02-6520002

www.rachlin.org.il

בהוצאת: אוריאל יעוץ ופתרונות בע"מ

יפה רום 40 ירושלים ת"ן

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

© כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

סרקו להורדה

מאמר זה הנו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.

פרשת וארא תשפ"ה – תפקיד איש האלוקים

משה, שאמר "למה הרעתי לְעַם הַזֶּה", כן? ו"למה זֶה שְׁלַחְתָּנִי", למה הוא שלח אותו, הקשה. וה' יתברך אומר לו: 'אבותינו הקדושים, לא נודעתי להם בשם הוי"ה, נודעתי להם בא"ל שד"י – והם לא שאלו שאלות כמוך, לא שאלו מה שמי, עשו הכל במסירות. זאת אומרת שיש הבדל בין האבות לבין משה רבינו. האבות, כל אחד בגוון שלו כי כל אחד היה מרכבה לשלשת הקוים, לאחד מהקוים, אברהם ל'חסד', יצחק ל'דין', יעקב הקו האמצעי, קו הרחמים, אז כל אחד היה לו גוון אחר. בכלל כל אדם מורכב אחרת, כל נביא יש לו שפה אחרת. והם לא שאלו שאלות ולא הקשו קושיות כמו שמשה רבינו מקשה.

שם הוי"ה זה שם, אומר רש"י שהשם הזה, יי' ה' וי' ה', מורה על זה שה' הוא נאמן לשלם, לקיים את מה שהוא אומר, לשלם שכר או להעניש. זה שם של נאמנות. כשהשם הוי"ה מדבר – זה אמת, גמרנו. אז לאבות הקדושים לא היה לפי מה שכתוב כאן את השם הזה, שם הוי"ה לא פנה אליהם, אלא ה' יתברך הנהיג אותם בשם א"ל שד"י. והוא הבטיח להם דברים ולא קיים אותם מיד, וזה היה נסיון. והם לא הקשו קושיות. זאת אומרת, היה להם ביטול פשוט: מה שה' אמר – זהו.

אבל בכל זאת התפקיד של משה רבינו הוא תפקיד אחר לגמרי. הוא עכשיו מנהיג גואל, לא סתם מנהיג, מנהיג גואל, של עם שלם, קומה שלמה, שְׁשִׁים רְבֹוא נשמות ישראל, כל אחד עם הצרכים שלו, כל אחד עם הדעות שלו, כל אחד עם המצב שלו, המתקון או הפחות מתוקן. שנים: הוא צריך להביא להם את התורה, אדוננו מורנו ורבנו – הוא צריך גם להנהיג אותם וגם לדון אותם, וגם להדריך אותם וגם ללמד עליהם זכות ולהציל אותם ולהתפלל עליהם וגם

ערב טוב! שבוע טוב, מה שלומכם? אנחנו כאן ב'ותן חלקנו בתורתך', פרשת וארא תשפ"ה. ובשם ה' נעשה ונצליח. כמו שאתם יודעים, אנחנו מנתחים את הפרשה על פי 'דרך עץ החיים'.

יש כאן מקום להתעמק במערכת הזו: של איש האלקים, המנהיג של עם ישראל, משה רבנו – הגואל הראשון, גדול הנביאים, גדול החכמים, ענו מכל אדם ועבד נאמן ורועה נאמן, כל המעלות. ושל ה' יתברך, להבדיל, הבורא יתברך, ששולח אותו. ושל עם ישראל, ובתוך עם ישראל כמובן זקני ישראל, ההנהגה של עם ישראל. ושל פרעה והקליפה והסטרא אחרא, והעולם הזה בכלל.

לפי עניות דעתי יש כאן 'הרצה' של המערכת הזו, אלה זמנים של למידה – משה רבנו צריך ללמוד על עצמו, ועל תפקידיו, כי יש לו הרבה תפקידים. בכלל, מה זה איש האלקים? הוא איש, אבל הוא בקשר עם אלקים. ואלקים אומר לו מה לעשות. ואין לו ספק שזה אלקים שאומר לו מה לעשות ולא איזה דמיונות או משהו, כן? נבואה אמתית, ברמה הכי גבוהה.

ה' יתברך גם מנסה את משה וגם עוזר למשה וגם מוכיח את משה רבנו, וגם אוהב את משה רבנו ומאיר לו – הכל, הכל ביחד. אז יש את הקשר בין איש האלקים לבורא יתברך.

הבורא יתברך מנהיג את העולם בשלשה קוים: קו ימין, קו שמאל, קו אמצעי – חסד, דין ורחמים. רחמים – מדת התפארת, מדת האמת, הקו האמצעי. אז לא תמיד הכל נחמד.

משה רבנו, מצד אחד יש לו קרבה לה' יתברך יותר מבן אדם רגיל, מצד שני יש לו אחריות יותר מבן אדם רגיל. כאן ה' יתברך עונה לו על הטרוניה שלו, של

להביא להם את התורה – המון תפקידים, תפקיד מורכב מאד.

הוא צריך להיות סגור שלהם כשהם חוטאים – מצד שני, הוא צריך גם להיות עבד נאמן, שליח של ה' יתברך שהם יקיימו את התורה, שיעשו מה שצריך. והיתה לו סמכות. היה לו תוקף. ה' נתן לו תוקף גם להעניש אם צריך. אז הוא היה צריך להתהלך במערכת מורכבת מאד.

מצד שני, טוב, אבל הוא צריך לדבר בכבוד כלפי שמיא, להזהר מאד במה שהוא אומר ואיך שהוא אומר, אפילו אם מטרתו קדושה, אין כמוה, להציל את עם ישראל. ו"למה הִרְעַתָּה", אמרתי את זה בטיש בשבת – יכולים להיות לזה שני פירושים: פירוש אחד של טרוניה כלפי שמים, ופירוש שני של 'מה עשינו לא בסדר, איפה טעינו שהרעות לעם הזה? מה אני צריך לתקן? שזו שאלה במקום. 'שלחת אותי, חשבתי שעשיתי מה שאמרת לי, ופתאום קיבלנו עונש. אז מה הסיבה? איפה טעיתי? אם המנהיג איש האלקים לא ידע איפה הוא טעה או איפה העם טעה, איך הוא ינהיג אותם?

לפי מה שה' יתברך עונה, שהאבות לא שאלו שאלות, שמו של ה' יתברך וכו' – נראה שכמו שאומרים היום, ה' יתברך חינך אותך, העמיד אותך במקום, כדי שיעשה את התפקיד באופן הכי מדויק. טעות של בן אדם רגיל – בסדר, טעות, טועים, אפשר לתקן. טעות של איש האלקים, זה קשה יותר. טעות של הגואל שצריך לגאול אותם, גואל ראשון שצריך לגאול אותם מקליפת מצרים, משעבוד מצרים – זה יכול להיות משהו מסוכן מאד.

ה' יתברך יכול להביא את הגאולה, גם היום, בלי שליחים בשר ודם. הוא לא מוגבל. אבל הוא ככה קבע בחכמתו האין־סופית, שצריך להיות גואל במצרים, גואל ראשון – ולבסוף גואל אחרון, שנזכה בעזרת ה' בקרוב שיבוא הגואל. ככה ה' רוצה. וזה משהו מורכב.

אסור לאנשים לטעות שאיש האלקים הוא אלקים. באומות העולם טועים בזה. הם בחרו מישהו ועשו ממנו אֱלֹהִים – אסור. משה רבנו הוא ילוד אשה, בן אדם. יש לו משפחה, יש לו אשה, ילדים, ויש לו אח ואחות. יש לו גוף גשמי. ובכל זאת השכינה שורה בו. לכן כתוב ששכינה מדברת מתוך גרונו של משה – טוב, זה לא אומר שמשה הוא השכינה, יש הבדל. אסור להתפלל למשה רבנו. מותר להתפלל רק לבורא עולם, לא לצדיקים חיים, ולא לצדיקים שנפטרו, רק לבורא עולם, לא למלאכים, לא לספירות, לא לפרצופים – לא, רק לבורא עולם. אפשר לטעות בזה, בקלות. בן אדם מגושם, מה הוא מבין? לכן צריך

להזהר מאד, גם מצד האדם עצמו, שיזהר למי הוא מתפלל וגם איך הוא מדבר, שלא ירגיש בנוח.

רבינו הבעל שם טוב הקדוש חידש את עבודת הבן, כולנו בניו של ה' יתברך שיכולים לדבר עם בורא עולם, להגיד לו 'אבא, אבא אהוב, תעזור לי'. זה לא אומר שאפשר להתחצף או לדבר לא כהוגן. חזקיה המלך היה מועמד להיות משיח אבל לא אמר שירה, זו טעות אחת. וגם מביא ה'תנא דבי אליהו שהוא הרגיש בנוח ודיבר עם ה' יתברך כמו עם חבר, וזה אסור, והוא נענש. אז נוהגים בהתבודדות לדבר עם בורא עולם, אבל בכבוד, מאד. איפה האדם – ואיפה יתברך שמו לעד? זה חשוב מאד, במיוחד בדור שלנו שאנחנו דור יתום ומגושם, למטה מאד, לא בקיאים כל כך בעניינים האלה.

אז משה רבינו נבחן כאן על דברים רציניים מאד ודקים מאד. לא סתם הוא לא רצה להיות שליח של ה' יתברך לגאול את ישראל. הוא אומר שהוא בעצם לא מדבר ברור, אז איך פרעה ישמע בקולו? כאילו שזה קשור לטבע שפרעה ישמע או לא ישמע. לא, גם אם הוא מדבר לא ברור ה' שלח אותו דוקא ככה, שלא יבטח בטבע, שלא יבטח בהשתדלות, שיבין שהוא רק שליח.

מאד קשה להיות צינור. מילא בן אדם צינור של שפע לעצמו או באופן כללי, אבל כשהוא שליח לשליחויות ספציפיות קשות ומפחידות? עובדה, כל הזקנים ברחו, כל זקני ישראל ברחו, פחדו לבוא לבית פרעה. למה פחדים מפרעה? בגלל שבן אדם בתוך הטבע מפחד מדברים מפחידים. הוא היה מפחיד, הוא היה עריץ, היה רשע, עשה את עצמו אֱלֹהִים, ושעבד את עם ישראל. היו הרבה כשפים וכל מיני דברים שם בבית פרעה. אז טבעי, לא מוצדק אבל טבעי, שבן אדם מפחד. זה הטבע הפשוט. באמת כדי לא לפחד צריך להיות איש האלקים, הוא לא פחד.

אז יש פה הרבה מאד זוויות שצריך לבחון לעומק ובזהירות רבה מאד. ועל פי איך שאנחנו מנתחים עכשיו, בעזרת ה' יהיה אפשר להבין הרבה מהדברים שקרו במדבר אחר כך, כל מיני נסיונות ונפילות שעם ישראל אכזב במדבר, חטא המרגלים וחטא העגל וכל שאר הדברים, וגם אצל משה רבינו הענין של מי מריבה שהכה בסלע – מפני שבאמת זה חידוש שלא היה כמותו ולא יהיה כמותו, שהקדוש ברוך הוא בוחר לו עם והוא בוחר לו משיח, בוחר לו גואל שיגאל וינהיג את העם – והעם הזה "ממלכת כהנים וגוי קדוש" וצריך להיות בדיוק לפי התורה בכל ענין, כל אחד מעם ישראל, כי אפילו אם אחד גונב או מחלל שבת, אז כולם נענשים כי יש ערבות.

זה לא דבר רגיל. זה לא קרה לשום עם, רק לעם ישראל. וזה דבר חדש בפרשה, כן, בספר שמות. זו

ציונים טובים. אם לא, באים אליו בטענות, 'איזה מין מורה אתה? תראה מה קורה. תראה את הילדים שלך, התלמידים שלך', להבדיל אין סוף הבדלות. זה משל כדי להבין, לשכך את האוזן.

ומשה רבינו זיכך את עצמו בדרגה כזו שה' יתברך היה יכול לדבר אתו פנים אל פנים בכל רגע, והוא היה יכול לדבר עם ה' יתברך בכל רגע, לשאול מה לעשות ולקבל את התורה. וזה דורש המון עבודה. זה לא רק קיום תורה ומצוות ותיקון המדות, אלא ממש להקפיד על כל דבר ודבר – התבודדות, התבוננות, דבקות, כוונות של שמות קודש, קדושה, טהרה, תיקון כל האברים.

מי שרוצה קצת להבין בזה שיקרא את הספר שלנו 'דרך עץ החיים'. יש שם את כל ההתחלה של העבודה כדי להזדכך ולעלות. אפשר להוריד אותו חינם מהאתר שלנו. וזה רק החלק הנגלה. אחרי שאדם עובד בדרך כזו, אם הוא זוכה ואם זה מתפקידו ומשמים רוצים לקרב אותו ולהתגלות ולהביא לו מדרגות של קדושה, רוח הקודש וכיוצא בזה – אוקיי, אז הוא זוכה.

גם הנביאים הקדושים טעו. יונה טעה. הושע טעה. מי לא טועה, רק הבורא יתברך לא טועה. זה קשה מאד ומסוכן מאד ומפחיד מאד. כן, זה מפחיד. יראת שמים זה גם פחד, זה לא רק תענוג. תענוג זה אהבה, אבל יראה זה פחד – פחד לאכזב, פחד להכשל, פחד לעשות טעות. "ורוח קדשך אל תקח ממני", זה פחד.

והקדושים שלנו, הם לא יושבים בהתבודדות כל הזמן ואין להם מגע עם העולם. לא, הם צריכים להדריך את הצאן, אז יש גם את זה. לא סתם יתרו בא ודאג למשה רבינו. הוא ראה את המעמסה.

זהו. אז אנחנו כאן מתעמקים, מנסים להתעמק בכל מפת הקרב הזו – כדי שנבין קצת איך ה' יתברך מנהיג את העולם, מה הוא דורש, ואיך אנחנו, אזובי הקיר, יכולים לעשות לו נחת רוח ולהזהר מלעשות ההפך.

יהי רצון שכולנו נזכה, יומתקו הדינים, "עת צרה היא ליעקב" עכשיו – ושה' יעזור לכל עם ישראל, בְּפֶרֶט וּבְפֶלֶל, בגשמיות וברוחניות ובכל הענינים, שמכל הכאבים והקשיים נחזור בתשובה שלמה, ויהיה תיקון עולם במלכות שד"י, שזו מטרת הבריאה. ובא לציון גואל במהרה ברחמים!

**לחיים! לחיים! לחיים! להתחזק בעבודתו יתברך
ולהפיץ בכל מקום ובכל עת את מעינות 'דרך עץ
החיים' לזיכוי הרבים, למען שמו באהבה!
לחיים! לחיים! לחיים! כל טוב סלה!**

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל.

מערכת חדשה שצריך לבנות אותה ולבדוק אותה ולחזק אותה ולדייק אותה מאד, לדאוג לכבוד שמים ולדאוג לכבוד עם ישראל – וגם להיות נקי לחלוטין כמו שהיה משה רבינו. הוא לא דאג לאינטרסים שלו בכלל, לא של העולם הזה ולא של העולם הבא. אי אפשר לתפוש את זה. איך הוא היה ככה? פלא פלאים. מסר את נפשו וזהו. לכן אין כמו משה רבינו. וכאן אנחנו רואים בפרשות הראשונות שהמערכת הזו מתחילה להיבחו, מכל הצדדים – כל אחד צריך לדעת את מקומו, את מיקומו, את שליחותו, את ענינו ואיך לעשות את זה על הצד המדויק ביותר, כי זה לא דבר פשוט. אדם הראשון היה צריך לעמוד בזה בקשרים שלו עם ה' יתברך, עם בורא הבריאה, ולא עמד בזה, לא הוא ולא אשתו. עכשיו בא התיקון. עם ישראל הוא התיקון של אדם הראשון. עכשיו צריך לעמוד בזה. שם היה נחש שבא לפתות, הנחש הקדמוני. וכאן בעולם הזה יש את היצר הרע הפרטי והכללי, שכמובן מנסה להפיל כל אחד, וודאי שמנסה להפיל ולשבש את מי שעומד בראש, "כל הגדול מחברו יצרו גדול הימנו".

אז אתם מבינים למה משה רבינו היה עניו מכל אדם – כי הוא היה צריך להיות שליח של הקדוש ברוך הוא, נקי וזך ומדויק. אם היה מתגאה, היה מחריב, כמו שהיו מלכים אחר כך שהתגאו וכו'. ומצד שני, אדם שעובד בענין העונה באופן חזק מאד – לפעמים הוא נחבא אל הכלים יותר מדי, הוא יכול לטעות גם בזה. צריך שתהיה לו שמינית שבשמינית גאווה כדי להנחיל את התורה, כדי לשמור על התורה, כדי להנהיג את העדה. זה לא פשוט כל כך.

אי אפשר להבין באמת מי זה משה רבינו, בטח שלא. אבל אנחנו צריכים ללמוד מזה לדרגתנו שלנו, כל אחד בענינו. ועד שהוא קיבל את השליחות הוא בעצמו עבר נסיונות מגיל אפס, מרגע שהוא נולד, כן? – כשנזרק ליאור, אחר כך בבית פרעה, שם נכוו השפתים שלו, ואחר כך היה צריך לברוח, כשהוא יצא לראות בסבלם של ישראל והיה צריך לברוח אחרי הענין עם המצרי.

הוא עבר הרבה מאד כדי להגיע להיות כלי זך, שליח של ה', איש האלקים: לא להתגאות, לא לטעות, כשצריך להיות תקיף – להיות תקיף, כשצריך לרחם – לרחם, כשצריך ללמד זכות – ללמד זכות, כשצריך להעניש הוא גם העניש. הכל לשם שמים, צרכי שמים, ולטובת עמו ישראל, כי ה' יתברך רוצה שעם ישראל יצליח.

אתם יודעים, יש מנהל בית ספר, להבדיל, ויש מורה. המורה צריך לדאוג שהילדים יתחנכו טוב ויקבלו

מתוך נפשי – סיפור דמיוני

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א
כ"א טבת תשפ"ה

לעילוי נשמות הנופלים • לרפואת הפצועים • להחזרת החטופים • לשמירה על החיילים.

א. האמת והשקר נפגשו.

השקר אמר: "אני אצליח לשכנע את כל העולם ללכת אחרי!"

האמת ענתה: "אתה תצליח רק באופן זמני, שהרי לבסוף יתגלו השקרים שלך".

הם יצאו לדרך. השקר הלך ושכנע אנשים רבים להאמין בשקריו. האמת עמדה נבוכה. מעטים היו נכונים להקשיב לה. לאחר זמן הם נפגשו בשנית. השקר אמר: "הצלחתי לשכנע אנשים רבים בשקרי, אך היו שגילו אותם מיד".

האמת אמרה: "בקושי מצאתי אוזן קשבת".

השקר הציע: "תני לי קצת אמת כדי שבזכותה אוכל לרמות את האנשים ולמשוך אותם לשקר".

האמת נסערה: "כיצד אתן מכחי לשקר?!"

השקר הציע: "קחי מעט שקרים משלי שבעזרתם תוכלי למשוך את האנשים לאמת". האמת שוב נבוכה.

חלקה אמר: "הוא צודק. באמצעות השקר אוכל למשוך את האנשים אל האמת". אך חלק אחר בה התקומם: "בשום אופן! איני מוכנה להתפשר. אמת היא אמת בלבד!"

גם בשקר התעוררה מבוכה. השקר הטהור אמר: "אני שקר ושקר בלבד! איני מוכן לקבל אף לא שמץ אמת".

אז האמת נחלקה לשני מחנות. "האמת השלמה" – לא קיבלה שום שקר אל שורותיה. והאמת המתפשרת קיבלה מעט מן השקר בקרבה. השקר השלם לא קיבל שום אמת. והשקר המתפשר קיבל מעט אמת. וארבעת המחנות יצאו לדרך – לשכנע את האנשים כל אחד בצדקת דרכו.

לאחר זמן שוב נפגשו ארבעת המחנות. השקר המתפשר היה מרוצה! הוא הצליח לתפוס אוהדים רבים.

השקר המושלם היה מוצלח פחות – כמו קודם הוא שכנע רבים, אך עד מהרה התגלו שקריו.

האמת השלמה כמעט שלא הצליחה לשכנע כלל, מלבד מתי מעט. האמת המתפשרת הצליחה הרבה יותר.

שוב הם יצאו לדרך, ושוב נפגשו. וכך נסכם את המסע:

השקר המוחלט נחשף כולו והפסיד את כל תומכיו.

השקר המתפשר נחשף גם הוא, ורבים עזבו אותו בבוז. מעטים עודם מהססים.

האמת המתפשרת הצליחה, עד אשר התגלו השקרים שבה. אז נשרף כליל שמה הטוב, והכעס היה רב.

המנצחת: האמת השלמה. לפתע התעניינו בה הכל, כולם שמחו בה, כולם העריכו אותה. אף על פי שהיא קשה וקשה להשיגה ולשמרה – היא לבדה נמצאה ראויה!

והיכן אתה? ומה אתה חושב על כך? ובמה אתה בוחר?

ב. לשקר אין רגלים.

ג. סוף השקר וסוף השקרן להתגלות.

ד. במקום שקר – יצר הרע, צריך קשר – עם הבורא ית'.

ה. מי שמתרגל לשקר משקר גם לעצמו!

ו. המשקר 'לשם שמים' – בתחילה עושה זאת לשם שמים, ולבסוף הוא משקר לשמים! ר"ל.

לחיים! לחיים! לחיים! "מְדַבֵּר שֶׁקֶר תִּרְחַק!"

לחיים! לחיים! לחיים! להתחזק בעבודתו ית'!

נא להפיץ את מעינות 'דרך עץ החיים' בכל עת ובכל מקום לזיכוי הרבים, למען שמו באהבה!

וכל טוב סלה.